

**Strategi
for
Retsmedicinsk Institut, Århus
Aarhus Universitet
2008-2012**

Forord

Retsmedicinsk instituts hovedopgaver er at:

- yde forskningsbaseret myndighedsopgaver for specielt politi og retsvæsen (justitsministeriet) men også andre myndigheder
- udføre forskning, som understøtter denne opgave samt forskning til almen nyttige formål med henblik på forebyggelse af for tidlige dødsfald, vold, kriminalitet og misbrug af alkohol, medicin og narkotika i et samspil med andre universitetsinstitutter, forskningscentre, hospitalsafdelinger og retsvæsen
- at undervise i retsmedicin og retsmedicinske færdigheder samt formidle retsmedicinsk viden i bred forstand til det omgivende samfund

Strategien tager udgangspunkt i disse hovedopgaver og er et udtryk for det samlede personales ønsker og visioner for de næste 5 år. Strategien bygger i de detaljerede mål på de større tiltag, udvidelser og opgaver instituttet har igangsat.

Tilblivelsen at den foreliggende strategi er sket på temamøde med deltagelse af alle ansatte og et efterfølgende internatmøde for en mindre gruppe med repræsentation af alle faggrupper. Ledelsen har udarbejdet det endelige udkast på baggrund af dette forarbejde, et udkast som er endelig godkendt af samtlige ansatte.

RI fremlægger således en strategiplan som alle "føler" ejerskab til, og som dermed har de bedste forudsætninger for at blive et arbejdsredskab i dagligdagen.

Annie Vesterby
Instituttleder
Retsmedicinsk Institut, 28. april 2008

Retsmedicinsk Institut, historisk

Retsmedicinsk Institut består af afdelingen for retspatologi og klinisk retsmedicin og afdelingen for retskemikemi. Den retsopatologiske afdeling varetager også retsanthropologiske undersøgelser og medvirker ved retsodontologiske undersøgelser. Retsmedicinsk Instituts væsentligste opgave er at udføre forskningsbaseret myndighedsopgaver (rekvirerede ydelser) for politi og retsvæsen og i mindre grad for andre offentlige myndigheder, som f.eks. Arbejdsskadestyrelsen, forsikringssselskaber, Udlændingesservice, Forsvarets Auditørkorps m.v. Det drejer sig overvejende om personundersøgelser af børn og voksne som ofre og sigtede i vold- og sædelighedsforbrydelser (klinisk retsmedicin), retslægelige ligsyn og obduktioner (retsopatologi), retskemiske undersøgelser i forbindelse med de kliniske og retsopatologiske sager såvel som i sager med påvirkede trafikanter m.v. og undersøgelse af beslaglagte effekter/stoffer for indhold af euforiserende stoffer såvel som sammenligning (profilering) af narkotika, sagkyndige udtalelser og vidneudsagn i straffesager.

Retsmedicinsk Institut betjener et stort område af Jylland og har regionalafsnit for klinisk retsmedicin i Herning og Aalborg (Regionssygehuset Herning, Region Midt- Vest og Aalborg Sygehus Syd, Region Nordjylland samt Politigården, Herning, Midt- og Vestjyllands Politi og Aalborg, Nordjyllands Politi). Undersøgelse af voldtægtsofre foretages på Center for Voldtægtsofre, Århus Sygehus i samarbejde med centrets personale samt på de tilsvarende centre i Herning og Aalborg, og undersøgelse af børn, har siden etableringen af Center for Børn udsat for Overgreb (CBO), Børneafdelingen, Universitetshospitalet, Skejby, fundet sted der i tæt samarbejde med børneafdelingens personale. Etableringen af dette center er sket i samarbejde med Børneafdelingen, Universitetshospitalet, Skejby, Århus Politi og Retsmedicinsk Institut.

Retsmedicinsk Institut blev i 2004/2005 akkrediteret af DANAK efter ISO 17020 og 17025, hvilket er med til at sikre kvaliteten af de rekvirerede opgaver, som Retsmedicinsk Institut udfører.

En stor del af instituttets ressourcer gik i 2007 til forberedelse og udflytning af instituttet fra gamle utidssvarende bygninger på Århus Sygehus, Nørrebrogade og fra Psykiatrisk Hospital, Risskov til et nybygget institut i tilslutning til Århus Universitetshospital, Skejby i efteråret 2007. Medio november 2007 blev de to afdelinger samlet i et nybygget institut; den 10. november var der åbent hus for alle ansatte, familie, kolleger og byens borgere med ca. 1500 besøgende, og den 17. december officiel reception med repræsentanter fra Region Midt, sygehuset, politiet og universitetet. Med udflytningen blev der samtidig skabt mulighed for at virkeliggøre et mangeårigt ønske fra instituttets side om, at forbedre forholdene vedrørende undersøgelser af børn udsat for overgreb, idet det med velvillighed fra amt/regionen blev muligt at etablere landets første Center for Børn udsat for Overgreb, hvor videoafhøringer, lægeundersøgelse og behandling er samlet på et sted.

Med bedre fysiske rammer for Retsmedicinsk Institut skabes mulighed for en forstærket udvikling og forskningsindsats, bedre muligheder for uddannelse og kompetenceudvikling for personalet og dermed et bedre grundlag for at øge udbuddet af rekvirerede ydelser. Instituttet får f.eks. mulighed for i fremtiden at forbedre undersøgelsesmetoderne efter anskaffelse af CT-skanner, udbygning af laboratoriefunktionerne til også at kunne omfatte

molekylær retspatologi, antropologi og knoglepatologi og endelig mulighed for at give den retskemiske forskning yderligere tyngde bl.a. indenfor sammenligning af narkotika og studier af den humane metabolisme (metabolomics/translationel medicin).

I 2007 har der været en større aktivitet end forventet med et øget antal rekvirerede opgaver for begge afdelinger fra politi og retsvæsen samt retslægelige ligsyn i Sydøstjyllands politikreds efter indgået kontrakt aftale med Sundhedsstyrelsen.

Retsmedicinsk Institut vil i den kommende tid fastholde kvaliteten af de rekvirerede ydelser, styrke personalets kompetencer gennem videreuddannelse og kurser, forbedre infrastrukturen med optimerede arbejdsgange under hensyntagen til psykisk og fysisk arbejdsmiljø, synliggøre betydningen af det retsmedicinske arbejde gennem større åbenhed og udadvendt aktivitet, styrke den præ- og postgraduale undervisning i retsmedicin gennem nye undervisningsinitiativer og deltage i speciallægeuddannelsen i retsmedicin samt understøtte de igangværende og fremtidige forskningsinitiativer inden for det retsmedicinske område og tilstræbe en øget rekruttering.

Retsmedicinsk Instituts mission, vision og værdigrundlag

Retsmedicinsk Instituts mission er:

gennem forskningsbaseret myndighedsopgaver, forskning, undervisning og vidensformidling indenfor det retsmedicinske område, at bidrage til "retssikkerheden" for den enkelte og samfundet ("at drage omsorg for retfærdighed"), almen viden til samfundet om retsmedicinske forhold samt forebyggelse af for tidlige dødsfald, vold og sædelighedsforbrydelser og dermed bidrage til bedre liv og velfærd for den enkelte.

Retsmedicinsk Instituts visioner er:

at fastholde værdigrundlaget i en omskiftelig (global/international) verden og i denne sammenhæng være foregangsinstytut og være blandt de bedste i ind- og udland samt tilhøre den forskningsmæssige elite blandt retsmedicinske institutter på verdensplan.

Retsmedicinsk Instituts værdigrundlag:

følger Universitets og Fakultetets, og er baseret på objektivitet, uafhængighed og høj professionel og etisk faglighed samt højt serviceniveau.

Udfordringer og muligheder for Retsmedicinsk Institut internt og eksternt.

Tiltagende krav om dokumentation, professionalisme/faglighed og kvalitetssikring er en vedvarende udfordring for Retsmedicinsk Institut, som fortløbende og til enhver tid skal kunne efterleve disse krav.

Den samfundsmæssige udvikling, med krav om fravær af sygdom, lang levetid, nedbringelse af antallet af uventede og tidlige dødsfald, en samfundsmæssig udvikling med øget misbrug af euforiserende stoffer og lægemidler, øget trafikintensitet, fokusering på vold og kriminalitet, stiller ligeledes krav om forskning og indsigt for at kunne forebygge og leve op til samfundets krav og forventninger.

Den tiltagende internationalisering og Danmarks deltagelse i internationale opgaver i krig og katastrofer samt i den efterfølgende genopbygning er, sammen med ovennævnte, store udfordringer for Retsmedicinsk Institut.

Af andre mere nære, men betydningsfulde eksterne udfordringer er:

- sammenlægningen af små politikredse til færre større kredse med nyt personale i disse kredse
- omlægning af embedslægevæsenet med færre, men større regioner
- overlapning af Regioner og politikredse
- som følge af 1-3: usikkerhed omkring Retsmedicinsk Instituts fremtidige optageområde og dermed det økonomiske grundlag for Retsmedicinsk Instituts virksomhed samt usikkerhed om den fremtidige placering af Retsmedicinsk Instituts regionalafsnit i Herning og Ålborg
- usikkerhed omkring den fremtidige organisering af retslægelige ligsyn (jævnfør Sundhedsloven)
- frembringe det økonomiske grundlag (ved bl.a. eksterne midler) til anskaffelse af laboratorieudstyr, forskningskapacitet m.m. til at kunne løfte den opgave, det er at videreudvikle faget, for at kunne honorere samfundets krav

For Retsmedicinsk Institut internt er det en udfordring, at kunne håndtere disse eksterne udfordringer; derudover er instituttet stillet overfor følgende:

- for få højt kvalificerede fastansatte (heraf nogle med høj alder) til at varetage instituttets ekspert opgaver, vejledning, oplæring og undervisning
- indflytning i nyt og større institut med samling af retskemisk og retspatologisk/klinisk retsmedicin i et hus, hvilket har medført nye (og mere komplekse) arbejdsgange samt sammensmeltning af 2 forskellige "kulturer"
- vanskelighed ved at tiltrække eksterne forskningsmidler til den rene retsmedicinske forskning på trods af samfundets tiltagende ønske om retsmedicinsk ekspertise

For instituttet giver den fysiske sammenlægning af de 2 afdelinger, og deraf bedre fysiske rammer, imidlertid øget mulighed for udnyttelse af den interne ekspertise på tværs af afdelingerne. Derudover er der følgende interne styrker:

- bred faglig ekspertise
- ansvarligt og højt motiveret personale
- tidssvarende laboratorier og apparatur, højt udviklet teknologi indenfor f.eks. retskemi, edb og CT-skanning
- placering på Skejby Sygehus, Århus Universitetshospital med mulighed for samarbejdsrelationer med mange kliniske afdelinger, Klinisk Institut, forskerparken og færdighedslaboratoriet

Retsmedicinsk Institut ser følgende umiddelbare eksterne muligheder for Institutets fremtid og udvikling:

- omorganiseringen af politikredsene, regioner og dermed sygehus - og embedslægevæsenet giver mulighed for at stimulerer og udvide det retsmedicinske opgaveområde
- TV og andre mediers fokusering på retsmedicin og inspirerede kriminalserier skaber interesse om og dermed gode rekrutteringsmuligheder til faget
- højt fagligt niveau ved indførelse af speciallægeuddannelse i retsmedicin
- molekylær og translational retsmedicinsk forskning (som er interesseområder for Retsmedicinsk Institut) ligger inden for universitetets og fakultetets kerneområder

Forskning

Kerneaktiviteter og forskningsproduktion

Instituttets forskning er koncentreret, om at udvikle og udbygge den viden, som myndighedsopgaverne er baseret på, samt at medvirke til en forskningsmæssig indsats på det sundhedsforebyggende område, herunder forebyggelse af for tidlige dødsfald, kriminalitet og narkotikamisbrug. Ovennævnte indsats kan fordeles på tre kategorier:

- Det rekvirerede arbejde
- Metodeudviklingen og forskningen
- Undervisning og vidensformidling

Instituttet havde i 2007 fem ph.d. studerende, hvoraf en fik tildelt ph.d. graden december 2007 med titlen; "Morphology and pathoanatomy of the cervical spine facet joints in road traffic crash fatalities with emphasis on whiplash – a pathoanatomical and diagnostic imaging study". En forventes at opnå ph.d. graden i 2008 med titlen; "Voldtægt og voldtægtsforsøg i Århus Amt; epidemiologiske, retsmedicinske og juridiske aspekter samt helbredsmæssige, psykiske og sociale konsekvenser af voldtægt". De øvrige igangværende ph.d. projekter omhandler "Holdninger til voldtægt og voldtægtsofre i Danmark, genetiske variationer i cellulært stress-respons som årsag til spæd- og småbørnsdød" og "Udvikling og validering af LC-MS-MS metoder til analyser i lavt niveau og på små prøvemængder – applikationer indenfor drug rape og metabolomics".

Forskningsprofil

Retsmedicinsk Institut ønsker at være innovative og "trendspottende" dvs. både se og skabe behovet for nye metoder og evidensbaserede undersøgelser og opgørelser, dette gøres ved at styrke muligheden for forskning i bredden og fokusere smallere i dybden. Eksempler herpå er anskaffelse af CT-skanner, etablering af muligheder for molekylær og translationel forskning indenfor retsmedicinen.

Retsmedicinsk Instituts hidtidige forsknings- og udviklingsprojekter kan koncentreres i 6 hovedområder:

- overvågning af narkotikamarked og narkotikamisbrugs epidemiologi, psykosociale og sundhedsmæssige konsekvenser
- kortlægning af ulykker og suicidier: Traumetyper og mekanismer, patoanatomiske forandringer og betydningen af forgiftningstilstande
- metodeudvikling – udvikling af diagnostiske metoder indenfor retskemi, retspatologi, molekylær og translationel retsmedicin, CT-skanning, retsantropologi, retsodontologi og klinisk retsmedicin
- volds- og sædelighedsforbrydelsers epidemiologi
- årsager til spæd- og børnedødsfald: Epidemiologi, medfødte og genetiske lidelser, infektiøse mekanismer samt vuggedød
- antropologi: Bevægeapparatets udvikling, sygdomme og biomekanik samt traumatisk forårsagede skeletforandringer før og nu

Der har i 2007 været fokuseret på følgende:

- validering af retskemiske analysemetoder til bekræftelse af screeningsanalyser på blodprøver modtaget på levende
- udvikling og implementering af nye metoder til undersøgelse af cannabis
- implementering af ny metode til sammenligning af amfetamin
- projekt vedrørende "drug-rape"
- metabolitprofilering (metabolomics/ translationel medicin) i tæt samarbejde med Kemisk Institut, Naturvidenskabelig Fakultet og Århus Universitetshospital, Skejby
- sædelighedsforbrydelser mod børn og voksne for at klarlægge omfang, karakter og følgevirkninger, samt afdække betydningen af den retsmedicinske undersøgelse for politiets og rettens behandling af disse straffesager
- traumemekanismer og trafikuheld, hvor fokus har været på en afklaring af skader i halscolumnas små facetled hos trafikdræbte, undersøgelserne vil blive videreført under ibrugtagning af instituttets nye knoglelaboratorium og CT-skanner og udvidet til andre dele af skeletsystemet i overensstemmelse med den igangsatte udvikling/forskning indenfor det antropologiske område
- videreførelse af et kerneområde i instituttets forskning gennem mange år: Udforskning af pludselig uventet spædbarnsdødsfald; et ph.d. projekt indenfor dette område er i gang, og et yderligere blevet igangsat i 2008 i samarbejde med The University of Adelaide, Australien
- etableringen af molekylær retspatologisk laboratorium, hvor intentionerne og perspektiverne er, at finde biologiske markører for sammenhænge mellem gener og sygdomme, gener og farmakonfølsomhed og gener og pludselig død ved spæd- og småbørns dødsfald, uventet hjertedød og genetiske metoder ved identifikation af såvel enkelt individer som ved katastrofer og ved udgravning af massegrave
- patoanatomiske forhold vedrørende arteriosklerosens udbredning og lokalisation i blodkarrene i et tæt samarbejde med Klinisk Institut, Århus Universitetshospital, Skejby
- deltagelse i forskningssamarbejde i ind- og udland, i netværk og centre

Forskertalentudvikling

Det er instituttets klare ønske at styrke uddannelsen af forskere og lette rekrutteringen af potentielle yngre forskere, bl.a. ved at invitere til deltagelse i allerede igangværende forskningsprojekter, Journal Club, forskningsnetværk, og ved at tilrettelægge de rekvirerede opgaver således, at der gives mulighed for forskningstræning. Der afsættes også relativt mange ressourcer til at vejlede instituttets ph.d. studerende, ligesom de får mulighed for at deltage i internationale samarbejder og lokale projekter med udgangspunkt i instituttets retslige opgaver. Instituttet ønsker at tydeliggøre vigtigheden af, at uddanne gode og kompetente forskere.

Retsmedicinsk Instituts mål er at:

- satse på sundhedssvidenskabelig forskning og metodeudvikling med forebyggelse og retssikkerhed i fokus
- den retsmedicinske forskning forankres indenfor Universitets satsning på molekylær og translationel medicin, herunder udvikling af nye områder indenfor stressrelaterede sygdomme, metaboliske lidelser, farmakogenetik, antropologi, billeddiagnostik og patologi
- sikre at metodeudvikling og forskning vægtes lige højt
- sikre øget indtjening ved fortsat udvikling af retsmedicinske ydelser
- øge det tværfaglige interne og eksterne samarbejde såvel nationalt som internationalt
- fortsat søge at tiltrække eksterne forskningsmidler
- rekruttere de bedste forskningstalenter
- øge antallet af studerende (ph.d., speciale, forskningsår m.m.) nationalt som internationalt
- igangsætte forskningsbaseret evaluering af effekten af kvalitetssikring på de retsmedicinske institutter i Danmark

Retsmedicinsk Institut har besluttet at:

- styrke instituttets målsatte forskningsfelter
- øge bevidstheden om, at fortsat metodeudvikling er nødvendigt for den forskningsbaserede myndighedsrådgivning
- udvide spektret af retsmedicinske ydelser
- sikre et motiverende og stimulerende forskningsbaseret uddannelsesmiljø
- styrke muligheden for at inddrage studerende fra andre fagområder og uddannelsesinstitutioner
- udbrede kendskabet til og profilere instituttets forskningsområder, forskningskompetencer og ambitioner
- fastholde og øge eksterne forskningsbevillinger

Uddannelse/undervisning

Retsmedicinsk Institut varetager undervisningen af medicinstuderende, undervisningen har til formål at give den studerende indsigt i naturvidenskabernes og medicinens anvendelse i retsvæsenets tjeneste. De studerende skal kunne formidle lægelig og sundhedsvidenskabelig viden i et forståeligt sprog til myndighederne til brug for behandling af enkelt sager, især i samarbejde med politi og retsvæsen, men også andre myndigheder. Herudover skal de studerende opnå indsigt i og kunne anvende den eksisterende lovgivning for læger og patienter (primært sundhedsloven), samt kunne anvende og udfylde visse attester.

Den 1. februar 2008 blev retsmedicin et speciale, og instituttet deltager nu i uddannelse af speciallæger i retsmedicin. Instituttet har i det forgangne år brugt en del ressourcer på at få indført specialet, har deltaget i udarbejdelsen af målbeskrivelsen for faget og beskrevet uddannelsesforløb. Der er således gjort en stor og aktiv indsats for at trække læge til det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

Af andre uddannelsesmæssige opgaver modtager den retskemiske afdeling specialstuderende og bachelorer fra andre fakulteter og deltager i uddannelsen af laboranter ved at tilbyde praktikpladser. Desuden undervises på det Naturvidenskabelige Fakultet (Kemisk Institut) i lægemiddelkemi.

I tværfagligt regi varetager instituttet en del undervisning af fagpersonale med relation til instituttets opgaver herunder politi, advokater, jurastuderende og advokatsekretærer.

Instituttet ønsker med den relativt brede faglige kapacitet også at optage studerende fra den nye molekylære medicinske linie.

Instituttet kan også i fremtiden, pga. dets specielle myndighedsopgaver og tværfaglige snitflader, se en mulighed for at få indført en certificeringsordning (dokumentation for retsmedicinsk kompetencer) for retskemikerne, ligesom der kunne være mulighed for at etablerer en universitær uddannelse for nogle af faggrupperne i instituttets fagsnitflader f.eks. politiets teknikere.

Instituttet lægger i enhver uddannelsesmæssig sammenhæng stor vægt på at kunne opfylde uddannelseskravene inden for de nævnte uddannelser, både kompetence og kapacitetsmæssigt.

Retsmedicinsk Instituts mål er at:

- deltage i speciallægeuddannelsen i retsmedicin
- sikre uddannelseskapacitet for alle faggrupper
- sikre et stimulerende og engagerende uddannelsesmiljø
- sikre, at de medicinstuderende besidder de nødvendige retsmedicinske færdigheder i arbejdslivet
- udøve forskningsbaseret undervisning og uddannelse
- sikre, at den teoretiske baggrund kombineres med praktiske færdigheder
- sikre uddannelsernes relevans og konkurrencedygtighed for det fremtidige arbejdsmarked nationalt og internationalt
- fortsat deltagelse i undervisning af studerende og færdiguddannede fra andre fakulteter og fag
- der foreligger uddannelsesplaner for alle faggrupper

Retsmedicinsk Institut har besluttet at:

- udbyde uddannelsen til speciallæge i retsmedicin og sikre, at der er personale med kompetencer til at varetage uddannelse og vejledning
- styrke samarbejdet med Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse og Sundhedsstyrelsen
- efteruddanne, fastholde og opnormere undervisere/vejledere samt løbende evaluering og justering af undervisningen
- sikre muligheder og ressourcer for at udvikle en arbejdsplads, der giver de fagkompetente personer muligheder for at bibeholde nysgerrigheden, engagementet samt videreudvikling af faget, og dermed viderebringe dette til de studerende
- sikre mulighed for og ressourcer til at udføre "hands on" undervisning og supervision
- fastholde et aktiv engagement i den nordiske retsmedicin, blandt andet ved afholdelse af fælles specialespecifikke og andre kurser
- deltage i internationale konferencer og arbejdsopgaver
- tilbyde og udbrede kendskabet til vores ekspertviden til andre fagområder
- styrke kvalitetssikringsprocedurerne som et værktøj i uddannelsesforløbet
- øge samarbejdet med Det Naturvidenskabelige Fakultet omkring uddannelse af medicinal og molekylær medicin studerende

Rådgivning og vidensudveksling

Retsmedicinsk Institut leverer uafhængig og troværdig forskningsbaseret rådgivning af højeste kvalitet til instituttets rekvirenter. Retsmedicinske undersøgelser på retspatologisk afdeling omfatter retslægelige obduktioner og findestedsundersøgelser i Nørrejylland, identifikation, ligsyn og histologi. Klinisk retsmedicin omfatter personundersøgelser, der foretages af instituttets læger og speciallæger. Undersøgelserne foretages i Aalborg, Herning og Århus. Der udfærdiges en erklæring til alle opgaver, desuden udfærdiges erklæringer vedrørende retsmedicinske spørgsmål i konkrete sager eller vedrørende generelle spørgsmål ud fra tilsendte dokumenter og fotos (udtalelsessager).

Retskemisk afdeling undersøger materiale fra retslægelige obduktioner og klinisk retsmedicin for alkohol, narkotika, lægemidler, kulilte og tekniske gifte samt foretager undersøgelse for alkohol på døde i instituttets optagelsesområde. Endvidere udfører afdelingen undersøgelser af pulvere, tabletter, plantemateriale m.m. (effekter) for indhold af stoffer omfattet af "Bekendtgørelse om euforiserende stoffer, "Lov om forbud mod visse dopingmidler" og "Lægemiddelloven". Alle undersøgelser er rekvireret af eller gennem politiet.

Retsmedicinske undersøgelser i Danmark udføres i henhold til aftale mellem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Justitsministeriet, universiteterne i Århus, København og Odense (Syddansk Universitet) og de respektive retsmedicinske institutter.

Udover den rådgivning, som instituttet yder som led i instituttets forpligtigelser som statsobducentur, giver instituttet rådgivning til Sundhedsstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen, Rigspolitiet og de enkelte politikredse. Den retskemiske afdeling fungerer som koordinater for to landsdækkende projekter omkring overvågning af narkotika i Danmark. Herudover overvågning af antallet af dødsfald i Danmark, som skyldes euforiserende stoffer. Projekterne udføres i samarbejde med Sundhedsstyrelsen, Rigspolitiet og de to øvrige retskemiske afdelinger. Afdelingen samarbejder desuden med en række udenlandske institutioner og besidder tillidsposter som Danmarks repræsentant i ENFSI-DWG (European Network of Forensic Science Institutes - Drug Working Group) og ECLM (European Council of Legal Medicine). Den retspatologiske afdeling og afdeling for klinisk retsmedicin rådgiver læger, sygehusafdelinger og andre om retsmedicinske forhold, samarbejder med de to øvrige retsmedicinske institutter og andre institutter i udlandet. Institutet deltager i nationale og internationale møder, har medlemskab/bestyrelsesposter i relevante videnskabelige selskaber, herunder formandskabet for Dansk Selskab for Retsmedicin. Institutet giver derudover sagkyndig bistand til Retslægerådet og har et fast medlem i rådet.

Retsmedicinsk Instituts mål er at:

- levere uafhængige og forskningsbaserede ydelser af højeste kvalitet
- være serviceminded med kortest mulig sagsbehandling og svartid
- udbygge den edb-baserede kommunikation internt og eksternt (stregkoderekvisitioner)
- øge udbuddet af rekvirerede ydelser
- udvide den rådgivende virksomhed
- deltage i vidensudveksling både nationalt og internationalt
- synliggøre betydningen af det retsmedicinske arbejde gennem større åbenhed og udadvendt aktivitet

Retsmedicinsk Institut har besluttet, at:

- Implementere udvidet database (edb-system), der sikrer sammenhængende sagsgange
- optimere og udvikle metoder og arbejdsgange for at sikre kortest mulig sagsbehandling
- udnytte de bedre fysiske rammer og apparatur på det nye institut med igangsættelse af Det Molekylære Retspatologiske Laboratorium
- fastholde og styrke det retsodontologiske område under instituttet
- opdatere hjemmeside, ajourfør informationsfoldere, sikre åbenhed, formidle viden i populær forstand m.m.
- fastholde og udvide deltagelse i kongresser, møder, kurser, diskussionsfora m.m. nationalt og internationalt

Kvalitetssikring

Retsmedicinsk Institut er akkrediteret efter de internationale standarder DS/EN ISO/IEC 17020 (retspatologisk afdeling) og 17025 (retskemisk afdeling).

Instituttet er således det første akkrediterede institut på fakultetet. Akkrediteringen er yderst vigtig for det rekvirerede arbejde og vigtig for dokumentationen og sporbarheden og dermed retssikkerheden.

Instituttet ønsker at opbygge og opretholde et akkrediteringsomfang, der står mål med rentabiliteten, hvorfor instituttet agter i samarbejde med landets øvrige institutter at igangsætte en forskningsbaseret evaluering af effekten af kvalitetssikringen på de retsmedicinske institutter i Danmark.

Akkrediteringen/kvalitetssikringen fordrer at personale er uddannet eller uddannes i takt med opgaverne.

Retsmedicinsk Instituts mål er at:

- bevare og forbedre/udvikle den faglige ekspertise indenfor retsmedicin
- fastholde og udvide omfanget af akkrediterede retsmedicinske ydelser
- have en klar og tydelig profil som leverandør af kvalitetsanalyse og undersøgelse på retsmedicinske områder
- etablere et elektronisk dokumentstyringssystem af kvalitetssikringen for hele instituttet
- fastholde og udvide valideringen af de akkrediterede metoder/områder (f.eks. præstationsprøver)
- styrke muligheden for og øge ressourcerne til at agere på systematiske afvigelser
- øge ressourcerne til kvalitetsarbejde
- øge bevidstheden udadtil om vigtigheden af dokumentation og sporbarhed i det retsmedicinske arbejde

Retsmedicinsk Institut har besluttet at:

- følge og opretholde kravene til akkrediteringen
- kvalitetssikring af CT-skanning, knogle og antropologisk laboratorium og visse retskemiske analyser
- afsætte ressourcer til implementering af elektronisk dokumentstyringssystem af kvalitetssikringen
- sikre uddannelse af det personale, der skal varetage kvalitetssikring
- udbrede kendskabet til Retsmedicinsk Instituts kvalitetssikrede analyser
- afsætte ressourcer til kvalitetsarbejde

Relation til sundhedsvæsenet

Retsmedicinsk Institut har allerede nu et tæt samarbejde med flere afdelinger på Århus Universitetshospital Skejby, og forventer i fremtiden at samarbejde med endnu flere afdelinger, bl.a. pga. instituttets udflytning til Skejby Sygehus. Retsmedicinsk Institut har mange lighedspunkter med Klinisk Institut, bl.a. i form af, at vi er tilknyttet det samme fakultet, begge institutter har med patienter at gøre og begge har til huse på Århus Universitetshospital, Skejby.

Retsmedicinsk Institut håber derfor at kunne deltage aktivt i udbygningen og forandringen af universitetets og sygehusets fremtid.

Retsmedicinsk Institut har et meget udbygget samarbejde med Center for Voldtægtsofre (CFV) Århus Sygehus NBG, Børneafdelingen, Skejby Sygehus Center for Børn udsat for Overgreb (CBO), regionalafsnittene for klinisk retsmedicin i Herning og Aalborg, ligsyn for Sydøstjyllands Politi, Vejle, Kolding og Fredericia, Neuropatologisk Laboratorium, Århus Sygehus NBG, Radiologisk Afdeling, Århus Sygehus NBG, Odontologisk Institut samt flere sygehusafdelinger, der udfører undersøgelser for Retsmedicinsk Institut. Desuden er der et samarbejde med Social- og Sundhedsministeriet.

Retsmedicinsk Instituts mål er at:

- styrke samarbejdet med Århus Universitetshospital
- fastholde samarbejdet med regionshospitalet i Region Midt og Nordjylland (Herning og Aalborg)
- fastholde samarbejdet med Sundhedsstyrelsen og embedslægevæsenet
- fastholde rådgivningsvirksomheden overfor den primære sundhedssektor
- fortsat deltagelse i undervisning af sundhedsfaglig personale

Retsmedicinsk Institut har besluttet, at:

- fastholde og udbygge samarbejdet med Klinisk Institut og de kliniske afdelinger på Århus Universitetshospital
- medvirke aktivt til fastholdelse af samarbejdet med de ovenfor nævnte aktører
- medvirke aktivt til at styrke aktiviteterne på CBO og CFV
- fastholde undervisning af sundhedsfagligt personale

Rammer og ressourcer (organisationsstruktur, ledelse, administration og personaleudvikling)

Retsmedicinsk Instituts organisation og infrastruktur

Retsmedicinsk Institut er et universitetsinstitut, og er derfor omfattet af Universitetsloven. For Retsmedicinsk Institut er Bekendtgørelse om de retsmedicinske institutter i København, Odense og Aarhus af 21.03.94 fortsat gældende. Ifølge denne er professoren i retsmedicin også statsobducent og institutleder, medens vicesstatsobducenterne (2) er stedfortrædere. Statsobducenten fungerer som daglig leder af retspatologisk afdeling, hvor retskemisk afdeling dagligt ledes af en udpeget/ansat afdelingsleder.

Retsmedicinsk Institut består af afdelingen for retskemi og afdelingen for retspatologi og klinisk retsmedicin. Den retspatologiske afdeling varetager også retsanthropologiske undersøgelser og medvirker ved retsodontologiske undersøgelser. Siden november 2007 har instituttet været samlet i nybygget hus i tilslutning til Århus Universitetshospital, Skejby. Institutet hører under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Der er et personaleforbrug på 43 årsværk, heraf 1/3 VIP.

Opgaverne for politi og justitsvæsnet er ca. 80% af instituttets aktiviteter. Retsmedicinsk Institut leverer forskningsbaseret myndighedsrådgivning målt på indtjening og antallet af ph.d.ére. (nøgletal). Derudover har instituttet en klar interesse i at være effektiv og rentabel for på sigt, at sikre vores rekvirerede arbejde i forbindelse med et muligt konkurrenceudbud. Retsmedicinsk Institut er nyligt flyttet til nyere lokaler, der i den sammenhæng har fået en væsentlig større husleje. For at modvirke en u hensigtsmæssig prisforhøjelse, har instituttet arbejdet hen imod at udvide antallet af ydelser, senest er dette sket bl.a. ved at overtage de retskemiske undersøgelser på levende for instituttets optageområde.

Retsmedicinsk Instituts mål er at:

- fuldføre integrationen af de 2 afdelinger efter udflytningen til Skejby Sygehus og optimere samarbejdsmulighederne med sygehuset
- til enhver tid at have synlige og veldefinerede arbejdsopgaver og ansvarsplacering
- sikre en klar og gennemskelig ledelse
- prioritere forskning og metodeudvikling
- statuere instituttet som en myndighedsrådgivende og serviceydende instans med særlige opgaver, som kræver en særlig status under universitetet med større økonomisk råderum for at kunne drives professionelt
- styrke det administrative netværk på fakultets- og universitetsniveau

Retsmedicinsk Institut har besluttet, at:

- støtte op om personaleinitiativer ang. intern integrering
- undersøge yderligere samarbejdsmuligheder med Skejby Sygehus
- afdække og optimere personale- og ledelsesmæssige ressourcer, ansvars- og kompetenceområder
- styrke informationsniveauet/dialogen mellem ledelsen og medarbejderne
- inddrage medarbejdernes kompetencer i alle væsentlige beslutningsprocesser
- støtte medarbejderne i kompetenceudvikling
- arbejde hen imod en fleksibilitet i organisationsstrukturen, der gør det muligt at prioritere forskning og metodeudvikling
- opdyrke nogle stærke forskningsområder indenfor molekylær og translationel medicin
- ledelsesmæssige behov skal klarlægges og opfyldes
- fortsætte synliggørelsen af instituttets særstatus og styrke dialogen med universitetet og justitsministeriet
- fortsætte og styrke det administrative netværkssamarbejde med fakultetet og universitetet